

ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

Factors Affecting the Transformational Leadership of School Administrators Under Secondary Educational Service Area Office 21

อภิสร่า มุ่งมาตร¹ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ² ดร.ประภัสร์ สุภาสอน³
Apitsara Moongmart¹ Assoc. Prof. Dr.Sayan Boonbai² Dr.Prapat Suphason³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และจังหวัดที่ต่างกัน ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 335 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน และครูผู้สอน จำนวน 259 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t - test) ชนิด Independent Samples การทดสอบเอฟ (F - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ปัจจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Philosophy Program in Educational Administration

Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Pensioner

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: อภิสร่า มุ่งมาตร, kroogeg48@gmail.com

รับเมื่อ 15 มีนาคม 2564 แก้ไข 25 เมษายน 2564 ตอรับ 27 เมษายน 2564

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และจังหวัด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามจังหวัด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ปัจจัยด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (X_6) ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านความฉลาดทางอารมณ์ (X_8) และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_3) สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $Y' = 0.28 + 0.26 X_6 + 0.28 X_4 + 0.17 X_1 + 0.13 X_8 + 0.08 X_3$ และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z' = 0.34 Z_{X6} + 0.27 Z_{X4} + 0.16 Z_{X1} + 0.16 Z_{X8} + 0.09 Z_{X3}$

7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เสนอแนะไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วยด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านความฉลาดทางอารมณ์

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine the level of Factors Affecting the Transformational Leadership and Transformational Leadership of School Administrators; 2) to compare Factors Affecting the Transformational Leadership and Transformational Leadership of School Administrators as perceived by school administrators and teachers with different position, school sizes, work experience and province ; 3) to find out the relationship between Factors Affecting the Transformational Leadership and Transformational Leadership of School Administrators; and 4) to establish the guidelines for developing Factors Affecting the Transformational Leadership of School Administrators and Transformational Leadership of School Administrators. The samples consisted of a total of 335 participants including 76 school administrators, 259 teachers in Schools in Under the Office of Secondary Education Service Area 21 in the 2020 academic year. The instrument for data collection was a set of questionnaires concerning Factors Affecting the Transformational Leadership of School Administrators and Transformational Leadership of School Administrators. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, F – test (One – Way ANOVA) and Pearson Product – Moment Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. The Factors Affecting the Transformational Leadership of School Administrators as a whole and each aspect were at a high level.
2. The Transformational Leadership of School Administrators as a whole and each aspect were at a high level.

3. The Factors Affecting the Transformational Leadership of School Administrators as perceived by school administrators, and teachers with different school sizes, work experience and province as a whole were different at a statistical significance of the .01 level, but there was not different in terms of position in overall.

4. The Transformational Leadership of School Administrators as perceived by school administrators, and teachers with different positions, school sizes and work experience, as a whole were different at a statistical significance of the .01 level, but province as a whole were different at a statistical significance of the .05 level

5. The Factors Affecting the Transformational Leadership of School Administrators and Transformational Leadership of School Administrators, as a whole had a positive relationship at the statistical significance of the .01 level.

6. The Factors vision determination (X_6), participatory management (X_4), being a learning organization (X_1), being a good example (X_8) and emotional intelligence (X_3) were able to predict the effectiveness of Transformational Leadership of School Administrators at the statistical significance of the .01 level. The equation could be summarized in raw scores as follows; $Y' = 0.28 + 0.26 X_6 + 0.28 X_4 + 0.17 X_1 + 0.13 X_8 + 0.08 X_3$ and the predictive equation standardized scores was $Z' = 0.34 Z_{X_6} + 0.27 Z_{X_4} + 0.16 Z_{X_1} + 0.16 Z_{X_8} + 0.09 Z_{X_3}$

7. The guidelines for developing Factors Affecting the Transformational Leadership of School Administrators involved five aspects: vision determination, participatory management, being a learning organization, being a good example and emotional intelligence.

Keywords: Factors, Transformational Leadership, School Administrators.

ภูมิหลัง

ที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ดำเนินการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่สำคัญหลายฉบับ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็ก เยาวชน และประชาชน จากการบังคับใช้กฎหมายในข้างต้นอยู่ในระดับที่น่าพอใจในเชิงปริมาณ สำหรับในเชิงคุณภาพยังคงมีสภาพปัญหาปรากฏอยู่ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยและข้อจำกัดในการบังคับใช้ออกกฎหมายในหลายประการ และจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขให้สามารถเกิดผลลัพธ์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 4) ซึ่งในยุคปฏิรูปการศึกษา จำเป็นต้องใช้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะนำโรงเรียนบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพพร้อมรับกับความท้าทายและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคการศึกษา 4.0 เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจแล้ว ยังเป็นจุดเชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะ มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงาน (ปณตมนท์ เกียรติประภากุล, 2561, หน้า 1998) ซึ่งหลักสำคัญที่ให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยง มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน ได้แก่ เกิดความเป็นธรรมในสภาพการงาน สภาพการทำงานที่ดี และให้ความสำคัญแก่บุคลากร บุคลากรได้มีส่วนร่วม ยอมรับและเชื่อมั่นในความสามารถบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานการ

บริหารงานบุคคลและนิติการ, 2559, หน้า 16) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 จะต้องเป็นผู้ว่าการเปลี่ยนแปลง และผู้ว่าการเปลี่ยนแปลงจึงต้องเป็นผู้ว่าเชิงวิสัยทัศน์ โดยต้องมีวิสัยทัศน์ใช้พื้นฐานของการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบทั้งหลาย (ฉิรดา เวชญาลักษณ์, 2560, หน้า 206) ดังนั้นจึงควรเน้นการพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่มีวิสัยทัศน์ว่าจะขับเคลื่อนการศึกษา 4.0 ในสถานศึกษา โดยอาจจะมีการเรียนรู้จากผลสำเร็จที่ตีเล็ดจากที่อื่น ๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและมีจินตนาการหรือความฝันจะทำให้สิ่งนั้นให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาของตนให้ได้ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และคณะ, 2559, หน้า 164)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกให้เห็นถึงกระบวนการบริหารและจัดการการศึกษาในสถานศึกษาที่มุ่งจะทำให้ผู้ตามเกิดความไว้วางใจ มีความรู้สึกชื่นชม ให้ความความจริงรักกิติ และเคารพนับถือต่อผู้นำ จนสามารถส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานให้ได้ผลมากกว่าความคาดหวังเดิม (สุพรรณิกา สุบรรณมาจ, 2560, หน้า 28) ดังที่ ศศิธร รักษาชนม์ (2557, หน้า 49 – 50) กล่าวว่าผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำการพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ E – Leadership ซึ่งผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องใช้การปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในการสร้างความร่วมมือ สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้สมาชิกรับรู้และตระหนักในคุณค่าของตนเองที่มีต่องานหรือองค์กร เกิดค่านิยมทางบวก สร้างแรงจูงใจและคุณธรรมให้สูงขึ้นจนส่งผลให้สมาชิกรู้สึกอยากปรับเปลี่ยน โดยใช้วิธีการประพุดิตตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการทำงาน การเป็นคนดีมีคุณธรรม จนส่งผลให้ผู้ร่วมงานรู้สึกนิยมยกย่องนับถือไว้วางใจ ทิศทางใหม่ในการพัฒนาการศึกษาไทยสู่ยุค 4.0 จึงเป็นโจทย์ที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคลและองค์กร ตลอดจนการบริหารสถานศึกษาเพื่อขับเคลื่อนและนำพาสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ให้สัมฤทธิ์ผลต่อไป (ปณตนนท์ เกียรติประภากุล, 2561, หน้า 1998)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าปัจจัยด้านใด ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จึงทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาที่มุ่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ให้มีคุณภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และจังหวัดที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และจังหวัดที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

6. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และจังหวัดที่ต่างกัน

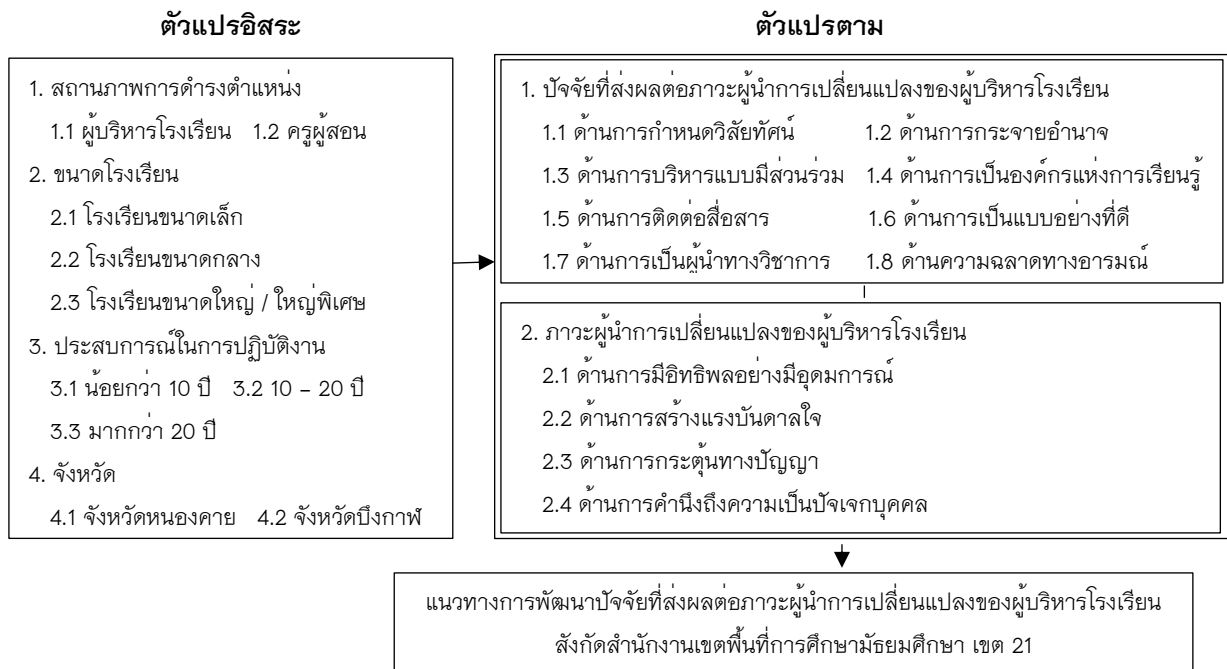
4. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และจังหวัดที่ต่างกัน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 2,213 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,137 คน จากทั้งหมด 56 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2563 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน และครูผู้สอน จำนวน 259 คน จากโรงเรียน 56 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 335 ฉบับ เก็บข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมา 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t – test) ชนิด Independent Samples การทดสอบเอฟ (F–test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOWA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และจังหวัด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามจังหวัด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ปัจจัยด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (X_6) ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านความฉลาดทางอารมณ์ (X_8) และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_3) สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถรวมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้ร้อยละ 70.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.08 สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $Y' = 0.28 + 0.26 X_6 + 0.28 X_4 + 0.17 X_1 + 0.13 X_8 + 0.08 X_3$ และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z' = 0.34 Z_{X6} + 0.27 Z_{X4} + 0.16 Z_{X1} + 0.16 Z_{X8} + 0.09 Z_{X3}$
7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เสนอแนะไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้บริหาร มีความรู้และวิธีการจัดทำกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนาเพื่อแสวงหาความรู้ในการพัฒนางาน ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงาน และด้านความฉลาดทางอารมณ์ ควรเป็นผู้ที่สามารถเผชิญหน้ากับอุปสรรคและปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในโรงเรียน โดยผู้บริหารจัดสรรความดีความชอบและผลประโยชน์ที่โรงเรียนได้รับให้กับครูและบุคลากรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิธร รักษาชนม์ (2557, หน้า 111 – 114) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยที่ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตตินันท์ บุญกล้า (2561, หน้า 78 – 80) ได้ศึกษาการศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่างมีมุมมองเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และด้านความฉลาดทางอารมณ์ ดังคำสัมภาษณ์ของ กิตติรงค์ บุญคง (สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2564) ได้เสนอว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนต่างปฏิบัติงานในโรงเรียนเหมือนกัน กล่าวคืออยู่ในบริหารของการบริหารจัดการเดียวกัน จึงอาจทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติมากกว่ามีความคิดเห็นมากกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประยงค์ ศรีโหม (2561, หน้า บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตาม จังหวัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่สังกัดในจังหวัดบึงกาฬมีความคิดเห็นมากกว่า

ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดในจังหวัดหนองคาย อาจเป็นเพราะบริบทในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ทำให้มีหลาย ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันออกไป ดังคำสัมภาษณ์ของ สุรจิตย์ ผิงงาม (สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2564) ได้เสนอว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารนั้นก็ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทของการบริหารจัดการในแต่ละพื้นที่โดยจังหวัดหนองคายและบึงกาฬก็มีบริบทในการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไปทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่อาศัยอยู่ในทั้งสองจังหวัดมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนทั้งด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งผู้บริหารกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความรู้สึกรักและเกิดพลังในการอุทิศตนในการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่น่าเคารพศรัทธาและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันเพ็ญ โสมมา (2559, หน้า 84 – 99) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ผลการเปรียบเทียบตามการจำแนกตามตำแหน่ง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกันโดยรวมแตกต่างกัน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ และผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตตินันท์ บุญกล้า (2561, หน้า 78 – 80) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่ามีความคิดเห็นมากกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัญชิต กิมศรี (2559, หน้า 62 – 68) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าใหม่จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบจากการจำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการสร้างแรงบันดาลใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตาม จังหวัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนในจังหวัดบึงกาฬมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนในจังหวัดหนองคายทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ดังคำสัมภาษณ์ของ พรทิพา นันตะสุข (สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2564) ได้เสนอว่าผู้บริหารแต่ละคนแต่ละโรงเรียนนั้นมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานในโรงเรียนที่ต่างจังหวัดกันนั้นถึงจะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน แต่ก็ต่างกศจ. กัน ทำให้มีมุมมองและแนวทางในการบริหารจัดการไม่ได้เหมือนกันไปทุกเรื่องผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนต่างจังหวัดกันจึงมีความคิดเห็นต่างกัน

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวม (X_1) กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวม (Y_1) พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.804 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน ต่างมีมุมมองที่คล้ายคลึงกันว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนย่อมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิธร รักษาชนม์ (2557, หน้า 111 – 114) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ระหว่าง 0.618 ถึง 0.779

6. ปัจจัยด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (X_6) ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านความฉลาดทางอารมณ์ (X_8) และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_3) สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการที่ดีและผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องอาศัยปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งเป็นลักษณะที่ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตนและด้านการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากร ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคิดวิเคราะห์เป็น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิธร รักษาชนม์ (2557, หน้า 111 – 114) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณเท่ากับ 0.835 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแก้แล้วได้ร้อยละ 69.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีจำนวน 5 ด้าน โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ดังนั้นควรมีการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนด้านดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากที่สุดเพื่อส่งผลถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในการบริหารงานควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเสริมทักษะการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

ควรนำปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). *ภาวะผู้นำทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัญญัติ กิมศรี. (2559). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าใหม่จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. งานนิพนธ์ คศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณตนนท์ เกียรติประภากุล. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0*. *Veridian E – Journal, Silpakorn University ฉบับมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(2), 1994 – 2013.
- ประยงค์ ศรีโทมิ. (2561). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไพฑูริย์ ลินลารัตน์ และคณะ. (2559). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตตินันท์ บุญกล้า. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์ คศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันเพ็ญ โสมมา. (2559). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ศศิธร รักษาชนม์. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่. (2559). *การปฏิบัติงานการบริหารงานบุคคลสู่การขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค*. สำนักงานการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพรรณนิภา สุพรรณจ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.